

Hírek

Mérgező füstködben úszik a vidék

hvg.hu

2016. március 12. 17:43

Nincs pontos adat, hogy a kályhák torkán hány mázsa autógumit, bálás ruhát, építési- és bútortárgy-hulladékot nyomtak le, de becslések szerint a lakossági hulladék egyharmadát egyszerűen elfüstölik Magyarországon, méghozzá nem is annyira a szegénység, mint a tudatlanság és nemtörődomség miatt.

„A füst körbeveszi a házunkat. Zárt ablakok mellett, leengedett redőnynél is bejön a lakásba, és olyan töménységű, hogy megkeseríti az életünket. A helyi kerületi szakértő nem sok jóval kecsegtetett, mivel az ügy szerint nem akkora horderejű, hogy foglalkozzanak vele. (...) Mit tudok még tenni? Hogyan bírhatnám rá az hatóságot, hogy foglalkozzanak az én ügyemmel is?”

Ez a segélykiáltás a Levegő Munkacsoport (LMCS) irodájában landolt az idei fűtésszezonban, vagy kétszáz hasonló mellett. Az elvben „tisztá levegőjű” magyar vidéket sok helyen nem csak a rossz minőségű szilárd tüzelőanyagok, a vizes fa és a lignit égetése fojtja füstködbe, mert a legnagyobb egészségügyi és környezeti kockázatot a hulladékok elégetése jelenti. A begyűjtött hulladék mennyiségének változásából levont szakértői becslések szerint a vegyes tüzelésű kályhákban ég el a háztartásokban keletkezett szemét harmada.

A KSH adatai szerint a 3,9 millió magyar háztartás egyharmada használ szilárd fűtőanyagot: évente 1,8 millió tonna fát és 400 ezer tonna szénféléseget, ez utóbbinak háromnegyede lignit. Arról már persze nincs adat, hogy a kályhák torkán hány mázsa autógumit, bálás ruhát, építési- és bútortárgy-hulladékot nyomtak le. Ezekről a „bálás ruha égetésre” típusú hirdetések és az ezekhez hasonló bejelentések tanúskodnak:

„A szomszédunk a tél nagy részében többek között műanyag csövekkel fűtött! (...) Elviselhetetlen volt a füst és a szag, amit felénk fűjt a szél, beszorult az udvarunkra. Apró koromdarabokkal van tele az ablakpárkány, a kiskert és az udvar!” „Nem messze egy házban a kazánt építési fahulladékkal fűtik, elviselhetetlen, szúrós, néha fekete füst áramlik ki a kéményből. Többször jártak kint kerületi környezetvédelmi ügyintézők, akik nem jutottak be a házba.”

Miskolci szmog Fotó: MTI / Vajda János

Magunkat mérgezzük

A levegőszennyezés legsúlyosabb tényezője a kisméretű részecskék (PM10, PM2,5) magas koncentrációja, amelyekhez hozzátapadnak az illegális hulladékégetésből a levegőbe kerülő vegyületek. Lássuk, mifélek ezek! Régen a lakossági hulladék nagy része viszonylag kis légszennyezéssel elégethető volt, ma viszont szinte mindenben van műanyag, mesterséges, szerves anyagok, és ezek elégetése súlyosan mérgező vegyi koktélt juttat a levegőbe – magyarázza Lenkei Péter, a Levegő Munkacsoport levegőszennyezési szakértője. A törvény nem véletlenül fogalmaz egyértelműen: csak kezeletlen fa és szén égethető el a kályhákban. Minden egyéb eltüzelése tilos és ártalmas.

A PET palackok, poliamid tartalmú ruházat égetésekor rákkeltő formaldehid, benzol szabadul fel, az elfüstölt autógumiknál poliaromás szénhidrogének és nehézfémek. Az eltüzelte régi ablakkereteken megmaradt gitt- és festékmaradványok ólom-, kadmium-, higanyvegyületeket tartalmaznak, amelyek mind mérgek, rákkeltő anyagok. A raklapokat rovar- és gombaölő szerekkel kezelik, a festett vagy műgyantával ragasztott fa (OSB, pozdorja, laminált falemez, ablakkeret) égetésekor már kis mennyiségben is mérgező izocianátok, formaldehid, formalin, hangyasav és

poliaromás szénhidrogének szabadulnak fel. Izocianát kúszik ki a kéményekből poliuretánt tartalmazó műanyag habok égetésekor is - [ez az anyagcsoport okozta közel 5000 ember halálát a világ egyik legsúlyosabb vegyi katasztrófájában az indiai Bopthalban](#).

Száraz fa tüzelésekor a fában levő illó anyagok is elégnek, mert az égés lassú, és mindig van hozzá elegendő levegő. De hulladékégetésnél a szénhidrogének felszabadulása annyira gyors, hogy rengeteg korom keletkezik, és a felsorolt rákkeltő szénhidrogén vegyületek rátapadnak a koromszemcsékre, majd aztán a környéken élő emberek tüdejébe kerülnek.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2015 áprilisi tanulmánya szerint a légszennyezés miatti halálozások pénzben kifejezhető költségei Magyarországon elérhetik a GDP 19 százalékát. A lakossági fűtés kibocsátása adja az országos 2,5 mikrométer alatti részecskekibocsátás 77 százalékát – így tehát magunkat mérgezzük, tudatlanságból. Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) [2015 novemberében megjelent jelentése szerint](#) Magyarországon évente közel 13 ezer ember (Európában több mint 430 ezer) veszti idő előtt életét a részecskeszennyezés miatt.

Folytatás: [Égetés magyar módra: tilos, mégis szabad](#)